

MEMO

Van : S.P. Huizingh
Aan : Bokke Jan Boersma en Anneke Roorda, gemeente Noardeast-Fryslân
Datum : 26 augustus 2022
Betreft : Advies inzake woningbouwontwikkeling Tussen de Vaarten te Dokkum
Kenmerk : 2022-FUMO-0066808

Geachte heer Boersma, beste Bokke Jan,

Algemeen

Op 8 juli 2022 hebben wij uw verzoek ontvangen om u te adviseren over de woningbouwontwikkeling Tussen de Vaarten te Dokkum. De gemeente Noardeast-Fryslân is voornemens woningbouw mogelijk te maken op de locatie Tussen de Vaarten aan de westzijde van Dokkum. Op de gronden binnen het plangebied is volgens het huidige bestemmingsplan sprake van een Agrarische bestemming. De gemeente is bezig met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan. In de onderstaande figuur de locatie van het plangebied.

Figuur 1: locatie plangebied

In 2019 is de FUMO eerder gevraagd om de gemeente te adviseren. Concreet was de vraag hoe de nieuwe woningbouwontwikkeling zich verhoudt tot bestaande bedrijfs- en agrarische bestemmingen. Daarbij zijn de aspecten geluid en externe veiligheid beoordeeld¹.

¹ Zie memo met kenmerk 2019-FUMO-0032788.

Nieuw verzoek om advies

Aan de FUMO is gevraagd om de gemeente opnieuw te adviseren over de woningbouwontwikkeling Tussen de Vaarten. Concreet is aan de FUMO gevraagd om informatie over:

1. effecten van geluid en geur voor uitbreidingsmogelijkheden en bestaansrecht van het naastliggende agrarische bedrijf aan de Birdaarderstraatweg 88, en
2. de toename van het verkeersgeluid.

Voor het in kaart in brengen van de effecten van geur en geluid voor de uitbreidingsmogelijkheden en bestaansrecht voor het bedrijf aan de Birdaarderstraatweg 88 is het plan getoetst aan de milieuaspecten geluid en luchtkwaliteit. In deze memo leest u uitsluitend de resultaten van de toetsing aan deze twee aspecten. Voor het in kaart brengen van het verkeersgeluid is door de FUMO een akoestisch onderzoek verkeerslawaaï uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek leest u in de memo 'Akoestisch onderzoek wegverkeer Birdaarderstraatweg te Dokkum'. Deze memo wordt separaat van dit advies meegezonden.

Algemene conclusie

Uit de toetsing van de aspecten geluid en luchtkwaliteit & geur blijkt dat met de huidige locatie waarbinnen woningbouw mogelijk wordt gemaakt, (ruimschoots) wordt voldaan aan de richtafstanden gesteld in de VNG- publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'. Hiermee worden de naastgelegen bedrijven door realisatie van het niet plan niet in beperkt in uitbreidingsmogelijkheden en is hun bestaansrecht geborgd.

- **Geluid**

Situatie

Op onderstaande tekening wordt globaal de locatie van het voorgenomen plan aangegeven.

Figuur 3: ligging plangebied

Ten westen van de locatie ligt een agrarische bedrijfsbestemming. Ten zuidwesten ligt een bedrijfsbestemming waar bedrijven van milieucategorie 1 en 2 zijn toegestaan en productiegebonden detailhandel (Bestemmingsplan Dokkum Regiostad, artikel 5).

Op onderstaande kaart is de geplande locatie waarbinnen woningbouw mogelijk wordt gemaakt weergegeven (bron: gemeente NEF).

Figuur 4: schets indeling plangebied (bron: gemeente NEF)

Beoordeling Woningbouwplannen en het Agrarisch bedrijf

Ruimtelijke ontwikkelingen worden in eerste instantie getoetst aan de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'. Het agrarisch bedrijf betreft een melkveehouderij. Hiervoor geldt volgens Bedrijven en milieuzonering een afstand tot aan de woonomgeving van 100 meter. De beoogde woningbouwlocatie ligt op meer dan 100 meter vanaf de bestemming Agrarisch-bedrijf aan de Birdaarderstraatweg 88. Aan de richtafstanden wordt ruimschoots voldaan.

Figuur 5: ligging agrarisch bedrijf (bron Pdok)

Omdat het echter niet de bedoeling is om door nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen bestaande bedrijven te beperken in hun mogelijkheden die op basis van het bestemmingsplan mogelijk zijn, is ook gekeken naar de feitelijke situatie.

Het bouwblok van het agrarische bedrijf aan de Birdaarderstraatweg 88 ligt op meer dan 100 meter ten oosten van de toekomstige woonbestemmingen aan de oostzijde van het bedrijf. Aan de noordoostzijde van het bedrijf ligt al een woonbestemming (Birdaarderstraatweg 141) op circa 50 meter afstand. Helemaal aan de oostzijde op het terrein ligt een deel van de voeropslag buiten het bouwvlak. Verdere uitbreiding aan de oostzijde is in principe niet mogelijk binnen het geldende bestemmingsplan.

Conclusie geluid

Het bedrijf wordt niet extra beperkt in haar mogelijkheden door de geplande woningen, omdat de bestaande woning aan de noordoostzijde (Birdaarderstraatweg 141) al de maatgevende woning is. Deze woning zal vanwege de kortere afstand ook in de nieuwe situatie de hoogste geluidbelasting ondervinden vanwege het agrarische bedrijf en het inkuilen van voer en uitrijden van mest.

Ter plaatse van deze bestaande woning moet het bedrijf nu al voldoen aan de geldende geluidsvoorschriften uit het Activiteitenbesluit. Wanneer er op deze bestaande woning wordt voldaan, kan ook bij de nieuw geplande woningen worden voldaan aan de normen uit het Activiteitenbesluit. De nieuwe woningen vormen daarmee geen extra belemmering voor de mogelijkheden van het bestaande agrarische bedrijf.

Beoordeling woningbouwplannen en de bedrijfsbestemming

Binnen de bedrijfsbestemming aan de Birdaarderstraatweg 86, ten zuidwesten van het woningbouwplan, zijn bedrijven in de categorie 1 en 2 toegestaan. Hiervoor geldt een richtafstand van 30 meter tot aan de woonomgeving. Aan deze afstand wordt ruimschoots voldaan en is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

- **Luchtkwaliteit (geur)**

Beoordeling FUMO

Op basis van het verzoek beperkt de toetsing zich tot het effect van en beperkingen door geuremissie afkomstig van het agrarische bedrijf aan de Birdaarderstraatweg 88, Dokkum in haar uitbreidingsmogelijkheden. Het advies gaat niet in op Birdaarderstraatweg 86 te Dokkum, hierover is eerder advies gegeven in 2018 (kenmerk 2018-FUMO-0029763).

De informatie over het agrarische deel van het bedrijf is beperkt. De FUMO beschikt niet over specifieke informatie over meldingen, vergunningen, toezicht en handhaving over dit agrarische bedrijf. Er staat geen informatie in de gezamenlijke portal en het milieu-informatiesysteem. Na het raadplegen van openbare informatie op internet gaan wij er voor de beoordeling vanuit dat het gaat om een agrarisch bedrijf voor het fokken en houden van rundvee (specifiek een melkveehouderij). ook gaan wij uit van de genoemde nu geldende Wet- en regelgeving.

Toelichting op de conclusie voor het thema geur:

Richtafstanden 'Bedrijven en Milieuzonering':

Voor goede ruimtelijke ordening vindt afstemming van bestaande en nieuwe functies plaats door het aanhouden van zogenaamde richtafstanden. Dit is in het belang van bestaande functies (werk en wonen) en het voorkomen van nieuwe hinder. In dit geval gaat het om de afstand van de ontwikkelingslocatie voor woningen tot bedrijven in de omgeving met een hogere milieu-impact voor het thema geur.

Figuur 6: Zoekgebied en schets "Tussen de Vaarten".

Voor het aspect geur kan gebruik worden gemaakt van de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' of de Handreiking 'Milieuzonering nieuwe stijl' van de VNG. Bij deze richtafstanden wordt o.a. rekening gehouden met verschillende milieuaspecten waaronder geur- en stof en wordt aangegeven of er indices zijn voor bijvoorbeeld luchtverontreiniging door de activiteiten van de bedrijven.

Het agrarisch bedrijf Birdaarderstraatweg 88, Dokkum ten westen van woningbouwontwikkeling "Tussen de Vaarten" valt onder SBI-2008-code 0141 of 0142. De handreiking geeft voor het fokken en houden van rundvee een richtafstand van 100 meter ten opzichte van woningen, vanwege het milieuaspect geur. Hieronder de situatietekening.

Figuur 7: situatietekening

Uit de situatietekening van het plan blijkt dat de kortste afstand (groene lijn in bovenstaande afbeelding met meetresultaat in een apart kader) van de geplande percelen van woningbouwontwikkeling "Tussen de Vaarten" tot het bouwvlak van bestaande agrarisch bedrijf aan de Birdaarderstraatweg 88, ruim 100 meter bedraagt. De stallen bevinden zich momenteel op een nog grotere afstand.

De richtafstanden uit de VNG Handreiking dienen gemeten te worden vanaf de grens van de bestemming die een milieubelastende functie toelaat tot de uiterste situering van de gevel van de woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunningvrij bouwen mogelijk is. Er wordt dus niet gemeten vanaf het bedrijfspan, maar vanaf de grens van het bestemmingsvlak. Er bestaat een mogelijkheid dat een bedrijf zijn werkzaamheden uitbreidt en hiermee ook de bedrijfsbebouwing wordt vergroot. Hetzelfde geldt voor de woning. Er wordt niet gemeten tot de huidige gevel van de woning, maar tot de uiterste situering van de gevel van de woning die volgens het bestemmingsplan of via

vergunningvrij bouwen mogelijk is. Hiermee moet worden voorkomen dat na uitbreiding van het bedrijf of de woning niet meer aan de richtafstand kan worden voldaan.

De afstand van voor woningbouw geplande percelen tot het perceel waarop het bouwvlak van het agrarisch bedrijf zit is met ca. 93 meter, maar zolang de oostelijke bouwvlakgrens gehandhaafd blijft is de afstand met ruim 100 meter voldoende voor een agrarisch bedrijf voor het fokken en houden van rundvee (specifiek een melkveehouderij). Voor andere agrarische activiteiten (bijvoorbeeld grote mestopslagen) gelden soms grotere richtafstanden. Aangezien in de bestaande bebouwing rondom het agrarische bedrijf nu ook al beperkingen bestaan voor uitbreiding van het bouwvlak in noordelijke en oostelijke richting zal dit ook bij uitbreiding niet wijzigen

Wet geurhinder en Veehouderij en Activiteitenbesluit milieubeheer:

Voor geurhinder van landbouwhuisdieren in dierenverblijven zijn regels gesteld in Wet geurhinder en Veehouderij (Wgv) en het Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit). Hierin is aan de hand van vastgestelde afstands- en geurbelastingnormen het aanvaardbaar geurhinderniveau voor veehouderijen vastgelegd voor nieuwe en bestaande situaties. Voor bestaande situaties waarbij formeel een hogere geurbelasting is toegestaan voor de agrarische bedrijfsactiviteit geldt het zogenaamde “stand still-principe”. De geurbelasting mag niet toenemen bij oprichten, uitbreiden of wijzigen van de dierenverblijven op de inrichting (lid 2 van artikel 5 Wgv of § 3.5.8 “Houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven” van het Activiteitenbesluit). Dit is bij stand still mogelijk als de afstand tot geurgevoelige objecten niet afneemt en:

- bij dieren met geuremissiefactor: als de geurbelasting én het aantal dieren (met geuremissiefactor) beide niet toenemen;
- bij dieren zonder geuremissiefactor: als de afstand voor de dieren (zonder geuremissiefactor) niet afneemt én het aantal dieren (zonder geuremissiefactor) niet toeneemt.

Onder de nu geldende Wet- en regelgeving en voor zover de eventueel toekomstige wijzigingen rundvee (diercategorieën A1, A2, A3 en A7), maar geen vleesvee met emissiefactor betreft, blijft de minimale afstand voor dit agrarisch bedrijf voor het fokken en houden van rundvee (specifiek een melkveehouderij) tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom 100 meter. Deze minimale afstand blijft 50 meter voor een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom.

Op dit moment is vanwege het ontbreken concrete informatie over toekomstige ontwikkelingen en de vele mogelijke variaties niet mogelijk om uitspraken te doen voor het hypothetische geval dat in de toekomst wordt gekozen voor dieren met geuremissiefactor of andere geur veroorzakende activiteiten (bijvoorbeeld grote mestopslagen) betreft.

Bebouwde kom?

De vraag of een perceel al dan niet binnen de bebouwde kom ligt is van feitelijke aard. Dit is ook door te trekken naar een geurgevoelig object. Niet de plaats van het verkeersbord dat de bebouwde kom aangeeft, is bepalend, maar de aard van de omgeving. Van belang is waar de bebouwing feitelijk (nagenoeg) ophoudt. Zie uitspraak van de Raad van State op 25 mei 2011

ECLI:NL:RVS:2011:BQ5896 Voerendaal (LJN BQ5896).

De richtafstanden van de VNG-publicatie gelden tot het gebiedstype 'rustige woonwijk'. Gezien deze jurisprudentie gaan wij in deze situatie van uit dat het in plan “Tussen de Vaarten” gaat om geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom.

Conclusie luchtkwaliteit (geur)

Er zijn geen aanwijzingen dat het agrarische bedrijf voor het fokken en houden van rundvee (melkveehouderij) aan de Birdaarderstraatweg 88, Dokkum onder de huidige Wet- en regelgeving voor het thema geur wordt beperkt in haar uitbreidingsmogelijkheden. Wij doen dit op basis van de schetsen die er nu liggen voor woningbouw ontwikkeling “Tussen de Vaarten”. Bij de beoordeling en

de conclusie zijn wij er van uitgegaan dat deze eventuele uitbreiding betrekking heeft op dezelfde activiteiten en diercategorieën (A1, A2, A3 en A7) zonder geuremissiefactor en geen vergunning nodig is voor het aantal runderen in die diercategorieën (200 stuks melkrundvee -exclusief vrouwelijk jongvee- of 340 stuks vrouwelijk jongvee -inclusief overig melkvee-). Wij beoordelen de geplande woningen in plan "Tussen de Vaarten" als geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom.